

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

ПЕРЕДМОВА

ДОРОГІ ВИХОВАТЕЛІ МАЛЕНЬКИХ ЧОМУСИКІВ!

Молодший шкільний вік — це перехідний період, коли поєднуються риси дошкільного дитинства і типові особливості школяра. У цей час важливо помітити і підтримати приховані можливості розвитку.

Проблема розвивального навчання надзвичайно широка і багатогранна. Ви-вченням лише правил і навчанням читати відповідну кількість слів за 1 хвилину не можна розвинути розумові здібності дітей молодшого шкільного віку. Основою розвитку умінь аналізувати, порівнювати, узагальнювати, спостерігати, робити висновки є діяльність, що проявляється у спілкуванні з батьками, учителями, вихователями, ровесниками, а також з книгою, яка “розмовляє”, спонукає задуматися, “звертається” до маленьких чомусиків із запитаннями, спрямованими на розвиток їхніх внутрішніх потенційних можливостей, закладених природою.

Для розвивального навчання характерним є цілеспрямоване формування пізнавальної самостійності молодших школярів. Основним на шляху до успіху є систематичне застосування пізнавально-проблемних завдань з різних предметів, а зокрема, з читання.

Неабиякої ваги для розвитку загальнопізнавальних умінь у дітей набуває різноманітність завдань з окремих предметів, а також запитань для посиленого подолання розумових труднощів. Учні відповідно до своїх вікових особливостей, можуть, як переконують експериментальні дослідження, порівнювати об'єкти за схожими і відмінними ознаками; знаходити і пояснювати причинно-наслідкові зв'язки; доводити чиє-небудь або власне судження; оцінювати певний факт, явище, вчинок; знаходити і виправляти помилку; складати самостійно задачі, вправи; розпізнавати об'єкт за істотними ознаками.

Для посилення розвивального впливу навчання важливо забезпечити активну позицію учня у цьому процесі незалежно від того, до якої діяльності він залучається (слухання, практичного виконання роботи, спостереження, розгляду ілюстрацій, списування тощо).

У навчально-методичному посібнику “Грайся, навчайся, розвивайся” (Міні-енциклопедія для чомусиків) подаються матеріали, які стануть у пригоді не тільки учителям як допоміжний матеріал до уроків читання у початкових класах, а й батькам та вихователям у роботі з дітьми з метою їх розвитку та задоволення внутрішніх потреб розуміння навколишнього середовища, в якому вони зростають та розвиваються.

Посібник складається з шести розділів: “У полі, в саду, на городі”; “Транспорт, знаряддя праці”; “Одяг, взуття, меблі, посуд”; “Дикі та свійські тварини”; “Птахи”; “Риби”.

Кожний розділ — це міні-енциклопедія для молодших школярів, з якої вони дізнаватимуться і усвідомлюватимуть важливі закономірності розвитку життя і Природи.

Навчальний матеріал спрямований на розвиток пізнавального інтересу дітей, їхнього логічного мислення, пізнавальної активності учнів, які в процесі навчання без примусу і перевтоми зможуть крокувати стежинами пізнання.

Постійне звертання автора до дітей із запитаннями для роздумів, залучення їх до творчої, ігрової та пізнавальної діяльності, до читання з міркуванням, до спостереження за явищами природи, тваринами, рослинами стимулює внутрішні резерви дитячої допитливості, що проявляється і розвивається у процесі роботи над матеріалами, укладеними для наших наймолодших читачів.

Матеріали посібника дадуть змогу читачам засвоїти близько 1000 назв риб, птахів, рослин, транспорту, знарядь праці, одягу, меблів, посуду, овочів, фруктів; дізнатися про їхній зовнішній вигляд завдяки предметним малюнкам, а також ознайомитися з окремими предметами як дійовими особами у текстах різноманітних літературних жанрів.

Збагативши свій як кількісний, так і якісний активний словник, діти з інтересом зможуть брати активну участь у словникових іграх, а також матимуть лексичний фундамент для успішного розвитку усного та писемного зв'язного мовлення.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Прочитай

Пограймося

Дай відповіді на запитання

Прислів'я
та приказки

Подумай, поміркуй, пофантазуй

Склади казку

Намалюй в зошит, розфарбуй

Творче завдання

Розгадай кросворд,
загадки, ребуси

у полі, в саду, на городі

1. Юний друже! Помандруймо у поле, в сад, на город. Погляньмо, що там росте, чи все досягає, чи добре землю дощик поливає. А потім сядьмо тихенько–тихенько і прислухаймося до голосу Природи. Адже говорять, що всі рослини розмовляють між собою. А ще розповідають, що вони вміють і грати, і співати, і сміятися, і чекати.

- Хочеш дізнатися, чого найбільше чекає відомий тобі соняшник? Зараз разом з тобою попрацюємо і ти все зрозумієш. Згода?
- Ну, коли так, то читай.

КВІТКА СОНЦЯ

На високому стеблі — квітка з золотими пелюстками.

- Розглянь малюнок. Перемалюй його у свій новенький альбом і розфарбуй. Квітку жовтим кольором, листя — зеленим, а стебло — коричневим.
- Зверни увагу, що квітка цієї рослини дуже подібна на сонце. Мабуть, саме тому її називають її соняшником.

Сплять уночі соняшники, схиливши золоті пелюстки. Та вранці, тільки–но сходить зірниця, пелюстки починають тремтіти.

- Мабуть, ти сам здогадаєшся, чого вони з таким нетерпінням чекають? Поки настане для соняшників радісна хвилина, намалюй те, що до них от–от посміхнеться. А коли намалюєш, продовжуй читати далі.

— Добрий ранок, сонечко! Ми так довго чекали тебе.

Посміхається сонце, огортає пелюстки соняшників своїм теплим промінням. А вони так і переливаються золотом.

Сонечко піднімається все вище і вище. Пливе непомітно по небу.

- Як ти думаєш, а що роблять в цей час соняшники? Здогадався? Тоді перевіряй свої знання.

А соняшники повертають за сонечком свої голівки і співають пісеньку:

На сонечко ми схожі,
Жовті, золотисті.
Коли досягнем повністю,
То будем маслянисті.

- Здогадався, чому вони стануть маслянистими?

Увечері сонечко заходить за обрій. Соняшник з вдячністю посилає йому свою посмішку і з нетерпінням чекає ранку, коли воно знову зі-йде на небі після відпочинку.

- Ось яка це чудова рослина! Перечитай цю розповідь ще один раз мовчки і якщо залишилося щось незрозумілим, то запитай.

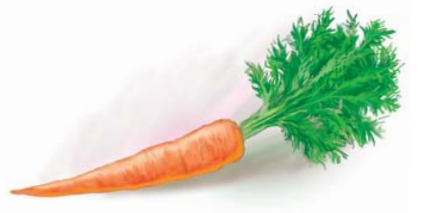

2.

Сподобалася зустріч із соняшником? Зрозумів, що з його насіння виготовляють олію? От і молодець! А зараз перемалюй кросворд у свій альбом, а потім розглянь уважно малюнки і разом із соняшником збери і запиши назви овочів, які можна вирощувати на полі або на городі. Підказкою до кожної назви є перша і остання букви кожного слова.

- Тепер подумай, які страви можна приготувати із “зібраних” овочів, а потім попроси маму чи бабусю, щоб вони тобі допомогли щось смачненьке приготувати та на обід або на вечерю на стіл для всієї родини подати.

3.

А ще, мандруючи по полях та городах, можна зустріти дуже багато різних рослин. І чого тільки люди не садять! Та все таке цікаве, таке гарне, а для людини — вкрай необхідне.

Арахіс

Кукурудза

Вика

Овес

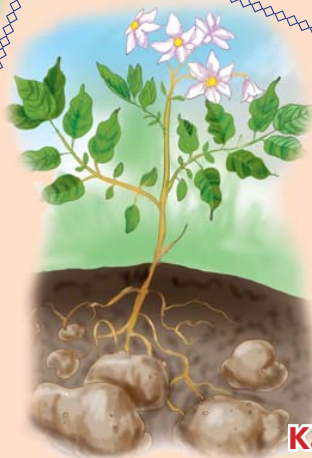
Горох

Жито

Нут (баранячий горох)

Картопля